

Markéta Krátká, rozená Bolechová, magisterské nedělené studium učitelství pro 1.st.ZŠ - prezenční studium
Název DP: Moje město před sto lety
Vedoucí práce: Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.
Oponent práce: PaedDr. Helena Hazuková, CSc.

Z celého předloženého textu je patrné, diplomantka přistupovala ke zpracování tématu své diplomové práce se silnou vnitřní motivovaností. Pozornost věnovala všem úkolům obsaženým v Zadání DP. Obsah **7.kap.** (zvl. podkap. 7.2 „*Současní umělci*“ (kterou pokládám za nejpřínosnější v celé práci) a také **8. kap.** *Průzkum učebnic* dokládá její značné pracovní nasazení, které se však v dalších kapitolách vždy neprojevovalo.

Úvod ani žádná z kapitol bohužel nepodává **stručně a výstižně formulované a systematicky uspořádané cíle diplomové práce**, prostředky jejich dosažení a očekávané výstupy. **Zřetelně odlišeny a pojmenovány nejsou ani tři hlavní části pro tento druh kvalifikační práce stanovené:** a) teoretické aspekty zadaného tématu; b) výchovně vzdělávací souvislosti tématu (návrh didaktického zpracování tématu, jeho realizace a reflexe); c) **vlastní výtvarné práce/ výzkumná sonda**). Při pozorném čtení 94 stran textu (40 stran příloh) je sice možné všechny tyto tři části identifikovat; je otázkou, zda si této skutečnosti byla autorka plně vědoma a které z kapitol 1.- 8. (s.12-45) lze vzhledem k jejich obsahu za teoretická východiska skutečně pokládat.

Obsah 1.- 4. kap., částečně i 5. a 6. kap. tvoří text vybraný a přepsaný z RVP ZV, konkrétních učebnic Vlastivědy a několika publikací zabývajících se pedagogickými projekty (tj. 32 s. ze 42 s.). Ne vždy je zřetelně odlišena citace od textu zformulovaného diplomantkou samotnou. Části článku z metodického materiálu pro učitelky MŠ (nikoli „díla“) H. Hazukové (1999), které diplomantka do své práce přepsala, jsou dílem jiných autorů (viz odkazy Hazukové přímo v textu jejího příspěvku a v seznamu použité literatury (Singule, Valenta, Štech, Roeselová).

Vzhledem k tomu, že předložená diplomová práce nemá výtvarnou část, lze očekávat, že třetí částí práce bude pojatá jako výzkumná sonda; také v Zadání je jedním z úkolů „**prozkoumat**“, v doporučené literatuře jsou dva tituly o **akčním výzkumu**, 8. kap. Má název *Průzkum učebnic* a jeden z cílů Projektu formulován: „Ve své práci si chci **ověřit**, že...“ (s.60). **8.kap. „Průzkum“** mohla tedy mít všechny náležitosti výzkumu, (např. **deskriptivního**, zjišťujícího situaci, stav, výskyt nějakého jevu) a **10. kap. Projekt** např. výzkumu **akčního**. Zpracování těchto kapitol ukazuje, že takto diplomantka neuvažovala; v seznamu použité literatury také neuváděla žádnou publikaci, ve které by získala poučený náhled na pedagogicky výzkum, jeho principy a metody a zpracování odborného textu jako takového. Možným důsledkem je i **častá záměna předpokladů a názorů autorky za tvrzení, podložena výzkumným nálezením či konkrétním pramenem**. (Např. s. 9: „...bude-li si dítě vědomo faktů, historických událostí a mezníků, bude se mu lépe chápat celkový obraz daného města a života, do kterého se postupně zapojuje“; s.10: „Z umělecké činnosti je možno získat daleko hlubší vztah pro historii daného místa, než při pouhém teoretickém výkladu.“; s.27: „Ve své práci jsem se snažila řídit myšlenkou, která říká, že čím více dítě zkušeností má, tím více podnětů nachází.“ (Či myšlenka to je? Kdo toto tvrzení ověřil?). Obdobně i na s.23, 26, 43 a v reflexích za 1.část (s.74) a 3.část (s.83) Projektu: „Cíle byly splněny, děti se bavily a učily.“ a „Myslím si, že všechny tyto cíle byly splněny na výbornou.“

Jistý **přínos pedagogické praxi** však obsah **10. kap. přináší**. Vlastivědné a další obecně poznávací zisky však převládají nad výtvarně výchovnými. Škoda, že se autorce vzhledem k poměrně nepříznivým podmínkám pro realizaci *Projektu* nezdařil původní záměr: integrovat do něj umělecká díla a zaměřila se na dílčí poučení o architektuře, oděvní tvorbě, fotografii, kaligrafii a objasnění některých odborných výrazů např. skica, animace). Odkaz na díla J. Koláře a Z. Sýkory ve vztahu k tvorbě pohlednic se jeví jako poněkud násilné. Naopak za funkční považuji uvést ve zpracování každé části *Projektu* učivo výtvarné výchovy a očekávané výstupy RVP ZV.

S lítostí konstatuji, že také **formálním náležitostem** zpracování diplomové práce jako odborného kvalifikačního textu zůstala autorka mnohé dlužna. K nedostatkům patří ne vždy důsledné respektování normy pro zacházení s citacemi. Seznam literatury je až za obrazovými přílohami. Kopie „Zadání“ je před „Anotací“ na titulním listě není uveden konzultant. V souladu s požadavky na styl odborného textu nejsou: stylisticky neobratná vyjádření, např.: „Ze své praxe znám např. *HOLOKAUST - organizovaný památníkem Terezín* (s.24), hovorové výrazy („baličák“; „varianta mi přišla lepší“, aj.); nečekaná slovní spojení, např.: „*drobný výzkum*“; „*zdraví těžce prolomené*“; „*osobnost ... , která se zasloužila o prezentaci Třebenic mezi české umělce*“...; „*nadnesené otázky*“; vyjádření navzájem si odporující, např.: „...*takový zájem, který bude dítě nenásilně nutit chtít objevovat*...“; výrok Sókratův významově odporující tvrzení autorky, k němuž je připojen (s. 27). Překvapivě jsou chyby ve shodě podmětu a přísudky, včetně hrubých (s.28, 39,73, . Velmi časté jsou nedostatky v interpunkci. (Vše je vyznačeno slabě tužkou v listinné podobě práce).

S přihlédnutím ke shora zmíněným přínosům 7.,8. a 10.kap. však přesto **doporučuji diplomovou práci Markéty Krátké k obhajobě** a připojuji návrh okruhů otázek, v nichž může potvrdit své kompetence učitelky se specializací pro výuku výtvarné výchovy.

Okruhy otázek k obhajobě:

1) Jak byste charakterizovala cíl/e, prostředky, těžiště a očekávané výstupy své diplomové práce?

Jakými **konkrétními fakty** (= výzkumnými nálezy) byste mohla ověřit, zda jste očekávaných výstupů dosáhla?

2) Na které **učivo výtvarné výchovy a očekávané výstupy, uvedené v RVP ZV**, jste se soustředila ve 2. a 5. části Projektu? Jaké by byla konkrétní kritéria pro objektivizované hodnocení?

3) V jakém významu jste v kontextu diplomové práce používala přívlastek „umělecká“? Např.: „*Skrze umělecké činnosti propojené s vlastivědným učivem bych chtěla vytvořit projekt, který mi umožní cíle, které jsem si stanovila*“. (s.9); „*Aby výtvarný projekt měl uměleckou váhu a byl opravdovým přínosem, který obohatí jejich uměleckou zkušenost ...*“. (s.38)

V Praze, 11.5.2014

PaedDr. Helena Hazuková, CSc.